Чурапчыга күн тахсар !

САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

12+

2015 сыл Балаҕан ыйын 22 күнэ
ОПТУОРУННЬУК
№98 (11108)

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Улууска – бу күннэргэ

КЭРИЭСТЭБИЛ КҮНЭ

Балаҕан ыйын 19 күнэ – Чурапчы оройуонун 41 холхуостарын Хоту көһөрүү содулугар өлбүт дьоммутун кэриэстиир, онно тииийэн фроон туһугар бэйэлэрин харыстаммакка үлэлээбит аҕа колуонэҕэ сүгүрүйэр, дойдуларыгар төннөн кэлэн эйэлээх олоҕу тутуспут ытык бэтэрээннэрбитигэр махтанар күммүт буолар. Дьоммут-сэргэбит бу күн ытык суолтатын өйдүүр буолан, быйылгы дьаһал үрдүк таһымнаахтык тэриллэн ааста. Ол курдук Дьокуускай куораттан анал автобуһунан 25 көһөрүллүү кыттыылаахтара кэлэн кыттыыны ылыллар. Онуу тэҥэ 7 нэһилиэктэн делегациялар киирэннэр, барыта 80 – тан тахса ытык бэтэрээн дьоммут бу ыытыллыбыт дьаһалларга сырыттылар.

Кэриэстэбил күнүгэр анаммыт митиин Көһөрүллүү мемориалыгар ыытыллыына. Манна уолан ыччаттарбыт 41 биир холхуос сырдык аатыгар сүгүрүйэн, өйдөбүннүккэ сибэкки дьөрбөтүн уурдулар. Улуус баһылыга А.Т. Ноговицын, Ил Түмэн депутата, олимпийскай чемпион П.П. Пинигин, улуус мунньаҕын председателэ Я.П.Охонешников, Чурапчы сэлиэнньэтин баһылыга С.А. Саргыдаев, көһөрүллүү кыттыылааҕа, бэтэрээн учуутал Е.А.Захарова, ыччат лидерэ А.И. Афанасьева тыл этэн, бу күн ытык суолтатын сырдаттылар. Бэһылык Андрей Тимофеевич Көһөрүллүү 75 сылын көрсө ыытыллыахтаах дьаһалларга тохтоон, анал хамыыһыйа тэриллибитин этээ. Ыччакка туһаайан, маннык алдьархай аны хатыламматыгар баҕарда. Ыччат дьон төрөөбүт улуустарын историятын дьаныһан туран үөрэтиэхтээхтэрин, үйэтитиигэ салгыы үлэлиэхтээхтэрин саната.

Кэриэстэбилгэ анаммыт түмсүү кэнниттэн көһөрүллүү кыттыылаахтара, тыыл бэтэрээннэрэ А.А.Саввин аатынан Чурапчытааҕы кыраайы үөрэтэр музейга сырыттылар. Манна Одьулуун дьаһалтатын баһылыга Л.В.Ефремова бэтэрээннэри эрэ аҕалбатах, оскуола иһинэн үлэлиир патриотическай кулууп оҕолорун аҕалбыта кэрэхсэбиллээх. Музейга А.Д.Аммосов туспа экспозициянан көһө сылдьар Көһөрүллүүгэ анаммыт быыстапката бэтэрээннэрбит болҕомтолорун тардыан тарта.

Музей кэнниттэн көһөрүллүү кыттыылаахтарын Чурапчы сэлиэнньэтин иһинээҕи үс оскуолатын, техническэй колледжын уонна спорт институтун коллективтара дьиэлэригэр – уоттарыгар сырытыннаран, итии астаах көрсөн, эбиэттэттилэр, бэйэлэрин үлэлэрин-хамнастарын билиһиннэрдилэр.

Күн иккис аҥарыгар Хатылы нэһилиэгэр баар көһөрүллүү музейыгар улахан суолталаах дьаһал ыытылынна. Көһөрүллүү музейын тэрийбит улахан үтүөлээх киһибит Д.П.Чечебутов "Көһөрүллүү суостаах сылларыгар" диэн хомуйан таһаарбыт саҥа кинигэтин сүрэхтэниитэ буолла. Кинигэни улуус дьаһалтата үбүлээн олохтоох тэрилтэҕэ – "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһугар бэчээттэппиттэрэ. Кинигэҕэ көһөрүллүү тиэмэтигэр суруллубут хоһооннор уонна поэмалар киллэриллибиттэрэ кинигэни уратытыын суолталыыр. Бу дьоһун тэрээһиҥҥэ барыта 125 киһи кыттыыны ылла. Хас биирдии бэтэрээн, көһөрүллүү кыттыылааҕа кинигэни өйдөбүнньүк бэлэх быһыытынан бэлэх тутта. Саҥа кинигэ сүрэхтэниитигэр эбэх киһи тыл этэ. Улуус баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы О.Ф.Петрова, Хатылы нэһилиэгин баһылыга У.Н.Атласова, оскуола директорэ И.И.Чичигинаров уонна да атыттар бу кинигэ уратытыын суолталааҕын бэлиэтээтилэр, музей үлэтин эбии сайыннарарга санааларын эттилэр. Дмитрий Павловичка ааһан өссө да айар үлэтигэр эрчимин, ситиһиилэри, доруобуйаны баҕардылар. Суруйааччы П.П.Федоров–Сомоҕо Д.П.Чечебутов үйэлитигэ үтүөтүн-өҥөтүн олус истиҥник аҕынна. Литература уонна Кыайыы 70 сылыгар бу саҥа тахсыбыт кинигэ оруннааҕын бэлиэтээтэ. Улуус дьаһалтата соппоохтук үлэлээн, улахан болҕомтону ууран, быйыл хас да кинигэни таһаартарбытын астына сырдатта. Маннык ис хоһоонноох айымньылар хомуурунньуктара ыччаты иитиигэ улахан суолталаахтарын ыйда. Народнай суруйааччы С.Тумат уонна Айыл айымньылара киирэн, кинигэ ис хоһоонун сүрүн тутула буолбутун чорботон бэлиэтээтэ. Оччотооҕу ыар кэмнэри аһаҕастык ахтыбат сылларбытыгар,суруйааччы дьоммут Дьуон Дьаҥылы, Дмитрий Васильев, Баал Хабырыыс бэйэлэрин хоһооннорутар хорсуннук санааларын тириэрдибиттэрин, сыыйа дьаһал ыар содулун аһаҕастык саҥарбыттарын бэлиэтээн этээ.

Көһөрүллүүгэ анаммыт кэриэстэбил күнэ быйыл олус тэрээһиннээхтик ыытыллынна. Инникитин ытык бэтэрээннэрбит олохторун-дьаһахтарын ханан эмит чэпчэтэр эбии дьаһаллар олоххо дэбигис киирэн иһэллэригэр эрэнэбит. Үйэтитии соруктара өссө да бэбиэскэттэн түспэттэр. Ыччаты иитиигэ улахан суолталаахтар. Кэриэстэбил күнүн ытык суолтата хас биирдиибит өйүгэр-санаатыгар иҥэн сылдьар. Ытык-мааны бэтэрээннэрбит, Хоту көһөрүллүү кыттыылаахтара! Доруобай, чэгиэн буолуҥ, кэлэр көлүөнэҕэ сырдык санааҕытын, үтүө сүбэҕитин тириэрдэ сылдьыаҥ! Аны маннык алдьархай хаһан да хатыламматын!

Афанасий ЗАХАРОВ.

“ЧАРАНГ” ТҮӨЛБЭ (МИКРОРАЙОН) СҮРЭХТЭНИИТЭ

Мугудай нэһилиэгэр „Тыа сирин территорияларын 2014-2017 сылларга уонна 2020 сылга диэри утумнаахтык сайыннарыы“ федеральнай тус сыаллаах программаҕа олоҕуран агрокластер тутуута, эдэр ыччаты тыа хаһаайыстыбатыгар, чуолаан сүөһү иитиитигэр үлэлэтии саҕаламмытын улууспут олохтоохторо истэ, билэ-көрө, сэргии-кэрэхсии сылдьаллар.

Балаҕан ыйын 19 күнүгэр Марҕаайы бөһүөлэгэр бу программа чэрчитинэн агрокластер үлэһиттэрин олорор территорияларын — „Чаранг“ түөлбэ сүрэхтэниитэ буолла. Үөрүүлээх дьаһалга Тыа хаһаайыстыбатын миниистирэ А. Е. Артемьев, Ил Түмэн депутата П.П. Пинигин, Чурапчы улууһун баһылыга А.Т. Ноговицын, улуус депутаттарын сэбиэтин председателэ Я.П. Охонешников, тыа хаһаайыстыбатын министиэристибэтин тыа сирин сайыннарыыга департаменын салайааччыта Н.И. Петров, Мугудай нэһилиэгин баһылыга К.И. Пермяков, нэһилиэк баһылыктара, тэрилтэ салайааччылара, о. д. а. кыттыыны ыллылар.

Олус тупсаҕайдык оҥоһуллубут, аныгылыы тииптээх тутуллубут дьиэлэрэ киирэр уулуссалар саҕаланыыларыгар туруоруллубут „Чаранг“ түөлбэ“ диэн суруктаах мэҥэ таас иннигэр быраабыннык кыттыылаахтара тоҕуоруһуулар. Түөлбэ дьиэлэрэ анал типовой бырайыагынан тутуллубуттар, үс эрээтинэн тураллар, уулуссалар асфальтаммыттар. Манна тыа хаһаайыстыбатын үлэлэринэн дьарыктанар эдэр ыаллар олороллор. Хаһаайыстыбалар салайааччыларыттан 7-тэ үрдүк, аттыгарa орто анал үөрэхтээхтэр. Тоҕус дьиэ кэргэн предпринимателлэрэ бааллар, итинтэн сэттэтэ „Саҥа саҕалыыр фермердэри өйөөһүн“ 1,5 мөл. солк. граннарын ылбыттара. Биэс дьиэ кэргэн саҥа хотон тутунуулар, үс эдэр сүөһүнү уотууга (откорма), биир сүөһү аһылыгын бэлэмниэһиннэ, үс пищекомбинакка үлэлииллэр. Бу түөлбэ тутуллуутунан нэһилиэккэ 64 киһи эбилиннэ, итинтэн 20 оскуолаҕа киирэ илик саастаах оҕолор.

Үөрүүлээх мероприятие аҕыннньуолунан анал форма кэппит түөлбэ олохтоохторо парадтаан киирииллэрэ дохсун ытыс тыаһынан көрсүлүннэ. Эдэркээн ыаллар, сиэттиһэ сылдьар кырачаан кыргыттар, уолаттар үөрбүт-көппүт сирэйдэрин, сырдыгынан сыдьаайар миччээрдэрин көрөн киһи эрэ сүрэгэ көтөҕүллэр, санаата манньыйар.

Саҥа түөлбэ тутуллубут историятын саҕаланыаҕыттан араадьыйанан сиһилии сырдаттылар, Россия, Сахабыт Республикатын, улууспут, нэһилиэк салалталарыгар махтал тылларын анаатылар. Алгысчыт Н.А. Федоров ааl уоту кыыннар кымаһынан, арыылаах алаадьынан айах тутта, эдэрдэр олорор түөлбэлэрэ баай-талым олохтоох, эбэх оҕолоох-уруулаах, дьолоох-соргулаах буоларыгар алгыһын тиэртэ.

Улуус баһылыга А.Т. Ноговицын эҕэрдэ тылыгар бу программа үс түһүмэхтээҕин бэлиэтээтэ. Бастакы этабыгар – олорор дьиэлэри, үлэлиир объектары тутуу саҕаланыытыгар республика правительствотын председателэ Г.И. Данчикова көрө-истэ, бииэ кэлэ сылдьыбытын, билигин бу иккис этапка олорор дьиэлэри благоустройствотын хааччыйыы — ититии, иһэр, туттар уунан хааччыйыы киллэриллибитин, оттон үһүс этапка 120 миэстэлээх орто оскуола тутуута түмүктэниэхтээҕин этээ. Улуус салалтатын, олохтоохтор аатгарыттан бу программаны олоххо киллэриигэ, ыччаты тыа хаһаайыстыбатын үлэлэригэр сыһыарыыга, олорор-үлэлиир усулуобуйаны тэрийиигэ улахан көмөлөрүн иһин Россия, Саха Республикатын салалталарыгар, республика Тыатын хаһаайыстыбатын министиэристибэтигэр, нэһилиэк салалтатыгар, тутууга кыттыбыттарга махтыылыын тиэртэ. Улуус дьаһалтатын Бочуоттуңай грамотатынан уонна Үрүҥ көмүс бэлиэнэн В.И. Захаровы, Махтал суругунан Г.Г. Сивцевы, Н.А. Захаровы („Монтажсервис“ үлэһиттэрэ) наҕараадалаата.

Тыа хаһаайыстыбатын миниистирэ А.Е. Артемьев маннык тус сыаллаах программа республика аҕын улуустарыгар эмиэ үлэлиирин этээ. Программаны ситиһиилээхтик олоххо киллэриигэ Россияҕа инники күөҥҥэ сылдьыбыт диэтэ. „Чаранг“ түөлбэ сүрэхтэниитинэн нэһилиэк баһылыгa К.И. Пермяковка Эҕэрдэ суруктутарда. „Саха Республикатын Тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна“ бэлиэнэн сылгыһыт Е.Д. Соловьеву, „Саха Республикатын Тыатын хаһаайыстыбатын ветерана“ бэлиэнэн механизатордар И.И. Дьячковскайы, В.А. Мохначевскайы, Бочуоттуңай грамотанан, өйдөбүнньүк бэлиэнэн уһуйаан сэбиэдиссэйэ Н.С. Поповаһы, олохтоох дьаһалта тыа хаһаайыстыбатыгар специалиһын У.Д. Слепцованы наҕараадалаата.

Ил Түмэн депутата П.П. Пинигин эҕэрдэ тыл этээ: "Олорорго, үлэлииргэ олус үчүгэй усулуобуйа тэрилиибит, итинэн тирэҕирэн аны таһаарыылаах үлэни көрдөрүҥ, кыайыыхотуу аргыстаныҥ", – диэтэ. Ил Түмэн тыа сирин сайыннарыыга бастайааннай кэмитиэтин Бочуоттуңай грамотатынан үлэ, спорт бэтэрээнэ А.Г. Пермяков, улуус дьаһалтатыттан Р.Г. Васильев наҕараадаламмыттарын туттарда.

Мугудай нэһилиэгин баһылыга К. И. Пермяков бу үтүө быраабыннык нэһилиэк сайдыытын историятын биир кэрэ-бэлиэ түгэнинэн буолар диэн бэлиэтээтэ. Программаны олоххо киллэриигэ көмөлөспүт бары таһымнаах салалтаҕа, үлэтээтит тутааччыларга, нэһилиэк бары олохтоохторугар махтанна. Нэһилиэк инникитин түмсүүлээх, биир өйдөөх-санаалаах, үлэҕэ үтүө көрдөрүүлээх буолларыгар бары үлэлиэҕиҥ диэн ыҥырда. Бочуоттуңай грамотанан, түөскэ анньыллар

бэлиэнэн Н.И. Петрову, „Чурапчы“ ТХПК салайааччытын Н.А. Аржакову, Махтал суругунан „Монтажсервис“ салайааччытын Н.И. Захаровы, Киин электрическэй ситим салайааччытын И.И. Баины наҕараадалаата.

Саха Республикатын Тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ А. Г. Пермяков эҕэрдэ тыл этээ. Эдэр ыаллар аатгарыттан Баишевтар эҕэрдэ тыл эттилэр, сылаас, тупсаҕай дьиэлэммиттэрин иһин махтанныылар, таһаарыылаахтык үлэлииргэ эрэннэрдилэр.

Быраабыннык үөрүүтүн-көтүүтүн үрдэтэ олохтоох оскуола 6-с кылааһын үөрэнээччитэ Ангелина Михайлова кэрэ чуор куолаһынан ырыанан кынаттаата, оҕо үҥкүү народнай ансаамбыла „Кэпчээнэ“ толоруутугар үҥкүү-битии тардылынна.

Алексей СЛЕПЦОВ.

Сэргэх дьаһал

ҮҮНЭ-САЙДА ТУР, ТАПТАЛЛААХ ЧУРАПЧЫБЫТ!

Балаҕан ыйын 20 күнүгэр П.Е. Барахсанов аатынан култуура сынньалаҥ паркатыгар Чурапчы нэһилиэгин күнэ ыытылынна. Бу сылын ахсын үтүө үгэскэ кубулуйан ыытыллар бырааһынньык быйыл 11-с төгүлүн буолла. Дьону-сэргэни түмэр, сайдыыны түстүүр дьаһал И.И. Оконешников баһылыктыыр үлэлиир кэмигэр аан бастаан тэриллибитэ.

Хас да хонукка ардыы турбут халлаан кононо, сарсыардаттан күммүт чаҕылыччы тыкта, дьон санаатын көннөрдө. Маны улуус оскуолаларын икки ардыларыгар ыытыллар "Урожай – 2015" аатынан дьаарбаҥкаҕа уонна нэһилиэк бастыҥ дьиэ кэргэттэригэр анаммыт "Байылыат тиэргэн" куонкуруһ бэрт тэрээһиннээхтик ыытылынна. "Күһүҥҥү киһи күлбүтүнэн" диэбиттэриниии, оҕуруот аһын эгэлгэтин, сир аһын арааһын, эмтээх от үтүмэнин, эт ас арааһын көрүүгүн аһылыгы уонна көрдөрүүгэ аһаан тэнийэн тардылар. Сайын устата үүнэрбит оҕуруоттарын аһын эгэлгэлэриттэн бэлэмнээбит кэнсиэрбэлэрин, барыанньаларын дьон-сэргэ хото атыыласта. Онуоха агроосқуолалар болохторугэр кыайыылааҕынан Мындаҕаайы оскуолата ааттанна. Оттон орто оскуолалар икки ардыларыгар иккис болохо Алаҕар оскуолатын коллектива бастыҥынан буолла. Маны сэргэ, "Бастыҥ быыстапка" номинацияҕа Ольулуун орто оскуолатын коллектива тигистэ. Сайыҥҥы кэмҥэ үчүгэйдик үлэлээбит бастыҥ көрдөрүүлээхтэр дааҕырларга уонна лааҕырга салайбыт учууталларга эмиэ анал номинациялар олохтоммуттар.

Бу ыытыллыбыт быыстапкаҕа Хоптоҕо нэһилиэгин бастыҥ мааны ыаллара - Екатерина Ивановна, Николай Егорович Сарҕылаевтар түһүлгэлэрэ дьон-сэргэ болҕомтотун тарта. Ол курдук дьиэ кэргэн хаһаайката Екатерина Ивановна сылга тыһыттан, тириититтэн уонна сиэлиттэн оҥорбут көбүөрдэрэ, сэлээппэлэрэ көрбүтү эрэ барытын сохторо. Сайын устата сибэкки систэрэйин, оҕуруот аһын арааһын үүнэрэн, кэнсиэрбэлээн, сир аһын хомуйан,барыанньалаан бу быыстапкаҕа эмиэ көрдөрүүгэ аҕалбыт. Итини тэҥэ, чаанньык уонна былаат көрүҥнэрин коллекциялааһынынан, хаартыскаҕа түһэриинэн, бэлиэтээһининэн дьарыктанар эбит. Бэйэтэ билиһиннэрбитинэн, чаанньыга 168, оттон былаата 150 устуука буолбут. Ыал аҕа баһылыга Николай Егорович 2000 сыллаахтан "Барҕа" бааһынай хаһаайыстыбатын тэриммит. Билигин хаһаайыстыбатыгар 100-чэкэ сылгылаах. Итинтэн 65-тэ биэ.Ону сэргэ, хаһаайыстыбаларыгар аҕыйах сүөһүлэх, куруолугу, сибиинньэни, дьиэ куһун, куурусаны иитэллэр. Уус дьоҕурдаах буолан, иһитсиһил эрэлыгтын иһин-таһын уранныык кэргэттэрин собуттуур. Кини талааны итиннэн эрэ мунурдаммат. Поэт, суруйааччы, мелодист. Сарҕылаевтар бу быыстапкаҕа куруолуктары, кустары, куурусаларын эмиэ атыылыы аҕалбыттар. Саха төрүт астарын остуол хотойорунан уурбуттар. Быйылгы "Байылыат тиэргэн" куонкуруһ кыайыылаахтарынан буоллулар. 2-с миэстэҕэ Хатылыттан М.В., Г.К. Чичигиноровтар дьиэ кэргэттэрэ таҕыстылар. Оттон 3-с миэстэни Болугуртан М.П. Попова ылла. Маны сэргэ анал номинациялар улуустут хас да бастыҥ ыалларыгар ананна.

Быйыл республикабытыгар "Урбаан сыла" биллэриллэн, маныаха туһуламмыт үлэ-хамнас, араас хабааннаах дьаһаллар былааннанан ыытыллаллар. Чурапчы күнүгэр сол түбэһиннэрэн, улууспутугар аан бастаан "Урбааннаабыт эйгэтин бастыҥа" диэн конкурс ыытылынна. Дьаһал үөрүүлээх аһыллыыта предпринимателлэр параадтарынан саҕаланна. Улуус баһылыга А. Т. Ноговицын, СР тыа хаһаайыстыбатыгар министиэристибэтин тыа сирин сайдыытыгар департаменын начальнига Н.И.Петров, улуус

баһылыгын экономика боппуруостарыгар солбуйааччы И.К. Матвеев, Чурапчы нэһилиэгин баһылыга С.А. Сарҕылаев мустубут дьонно,бары предпринимателлэргэ истиҥ эҕэрдэлэрин тиэрдилэр. Улууспут уонна нэһилиэкпит социальнай-экономическай сайдыытыгар предпринимателлэр оруоллара суолталааҕын бэлиэтээн туран, таһаарыылаахтык үлэлии-хамсыы сылдьар урбаан эйгэтин үлэһиттэригэр улуус нэһилиэк уонна туһааннаах министиэристибэ анаабыт бочуоттаах грамоталара, анал бэлиэлэрэ туттарылынна. Онуоха,чааһынай предпринимателлэр Г.Г.Корякин, Д.Д. Яковлев, В.С. Попов, А.П. Попова, М.П.Аламов, П.Ц. Решетников, В.П. Борисов уонна "Өлгөм" бааһынай хаһаайыстыба салайааччыта М.И.Нестерев итинник наҕараадаҕа тигистилэр.

Куонкуруска 3 хамаанда 3 түһүмэхтээх кытынна. Онуоха

Болугур уонна Чакыр нэһилиэктэрин итиэннэ улуустааҕы оҥоруу оҥорооччулар хамаандалара күөн көрүстүлэр. Ол курдук, күрэхтэһээччилэр бэйэлэрин билиһиннэрии, ырыа-тойук, үҥкүү түһүлгэтэ итиэннэ "Кухня народов мира" – диэн араас дойдулар астарын-үөлэрин билиһиннэрэр түһүмэххэ сатабылларын-дьоҕурдарын көрдөрдүлэр. Бастаан тэриллэр конкурс буолан, күрэхтэһээччитэ да аҕыйах, кыттыы да сэмэй буолла. Алаҕар нэһилиэгиттэн чааһынай предприниматель Анфиса Егоровна Ефремова саха төрүт астарыттан саҕалаан, билиҥҥи кэмҥэ уруулорга, бырааһынньыктарга бурдук, эт ас, балык, сир аһын араас көрүҥүттэн бэлэмнээбит минньигэс бүлүүдэлэрин амсайбыт эрэ киһи сөҕүөн сохто, хайҕыан хайҕаата. Кини тэрийбит баай саҥаатыгар арыылаах үүт үрүмэтиттэн саҕалаан, оһоҕоско симиллибит эриллибит быара, саламаат уонна дьэрэһээнтэ хас да көрүҥүн, күһүҥҥүлары, сылгы оһоҕоһун о.д.а. 80-ча көрүҥ бүлүүдэни көрдөрүүгэ туруорда, малдьыттарыгар күндүлээтэ. Куонкуруһ түмүгүнэн, нэһилиэнньэҕэ оҥоруу оҥорооччулар хамаандалара бастаата, иккиһэ И.И. Аламовтар дьиэ кэргэттэрин хамаандата тигистэ. Үсүһү Мындаҕаайылар ыллылар.

Быйыл 11-с төгүлүн ыытыллар Чурапчы нэһилиэгин күнүгэр республика салаатыттан, улахан тэрилтэлэргэр таһаарыылаахтык үлэлии-хамсыы сылдьар биир дойдулаахтарбыт - СР спорка министирэ М.Д. Гуляев, СР үөрэхтээһинигэр министирин солбуйааччы В.В. Гуляев, СР тыа хаһаайыстыбатыгар министиэристибэтин тыа сирин сайдыытыгар департаменын начальнига Н.И. Петров, республикатааҕы кырдьаҕастар уонна инбэлиит тэр интэрнаат-дьиэлэрин дириэктэрин солбуйааччы И.И Оконешников күндү ыалдьыттарынан буоллулар. Төрөөбүт-үөскээбит тапталлаах Чурапчыбыт күнүгэн күн тупсан-сайдан иһэригэр түмсүүлээх буоларга баҕа санааларын тиэрдилэр. Нэһилиэк баһылыга С.А. Сарҕыдаев дьонугар-сэргэтигэр эмиэ түс эҕэрдэтин тиэрдэн туран, нэһилиэк сайдыытыгар, бары ыытыллар дьаһалларыгар көхтөөхтүк кыттан, дьоһун кылааттарын киллэрсэ сылдьар тэрилтэ салайааччыларыгар, үлэһиттэригэр бочуоттаах грамоталары, өйдөбүнньүк чаһыылары туттарда. Ол курдук итинник наҕараадаҕа "Сахаспецтранс"тэрилтэ суоппара П.А. Гоголев, "Дорожник" ХЭТ завхоһа К.К. Лыткин, "Мичил" уһуйаан сэбиэдиссэйэ М.Н. Яковлева туттулар. Маны тэҥэ ТОС –тар бастыҥ активистара И.Н. Гоголева, И.А Захаров, Е.И. Макарова, С.И Алексеева, М.М. Васильева бочуоттаах грамоталарынан бэлиэтэннилэр. Оттон үөрэх министиэристибэтин бочуоттаах грамотата "Кыталык" уһуйаан методиһыгар З.А. Оконешниковаҕа уонна С.А. Новгородов аатынан Чурапчы орто оскуолатын географияҕа учууталыгар Л.С.Макароваҕа туттарылынна. Итини сэргэ, СР спорка министиэристибэтэ анаабыт бочуоттаах грамоталарын эмиэ ити оскуола физкултуураҕа учуутала В.Н. Кривошапкин итиэннэ СР

үтүөлээх тренерэ Г.Ф. Нохтунскай туттулар. Оттон "Оройуонун сайдыытыгар өҥөтүн иһин" бэлиэ К.В. Харитоноваҕа ананна. Бу үтүө бырааһынньыкка нэһилиэкпит ытык ыаллара Надежда Семеновна, Роман Петрович Курчаровтары уонна сотору таабыта эрэ сүрэхтэрин холбоон, ыал буолбут Сарҕылаана, Афанасий Ермолаевтары чиэстээтилэр. Маны сэргэ, бу күн Дьокуускайга олорор биир дойдулаахтарбыт анаабыт 11 миэтэрэ уһуннаах минньигэс туортара оҕо аймахха умнуллубат үөрүүнү бэлэхтээтэ.

Ити курдук, Чурапчыбыт күнүн көрсө араас култуурнай-спортивнай күрэхтэһиилэр, уруһуйга хаартыскаҕа анаммыт конкурстар,ырыа-хоһоон күрэҕэ, эҕэрдэ кэнсиэр кэнниттэн хойукка диэри салҕанан ыытыллыбыттар. Бырааһынньыктааҕы дьоро күнү эстрада чаҕылхай сулустарын кэнсиэрэ кэргэттэ, дьон-сэргэ сүргэтин көтөхтө. Хас биирдии Чурапчыттан төрүттээх киһиэхэ түмсүүнү, сомоҕолоһууну түстүүрдүү, сайдыы саҥаттан саҥа саҕахтарын арыйан, фейерверк дьэрэкээн уоттара күһүҥҥү хараҥа халлааҥҥа күлүмнүү сандаарда.

Анна ЗАХАРОВА

ЧУРАПЧЫ – СПОРТ ТУОНАТА

Чурапчы улууһун спорка управлениетын "Саҥа олох" хаһыакка тахсар анал сыһыарыыта

СПОРТ МИНИИСТИРИН БИРИИҺИГЭР СҮҮРҮҮ

Балаҕан ыйын 20 күнүгэр, Чурапчыбыт төрүттэммит үөрүүлээх бырааһынньыгар сол түбэһиннэрэн, "Боотур Уус" стадиоҥҥа СР спорка министэристибэтин уонна Чурапчы улууһун, Мугудай нэһилиэгин дьаһалталарын көҕүлээһиннэринэн, РФ уонна СР физкултуураҕа уонна спорка үтүөлээх үлэһитэ М.Д. Гуляев бирииһигэр республикатааҕыкросс уонна эстафетаҕа күрэхтэһии оҕолор уонна улахан дьон ортолоругар үрдүк таһымнаахтык ыытыллыына.

Чурапчы улууһун араас таһымнаах күрэхтэһиилэрэ, тэрээһиннэрэ ыытыллар, олус туһалаах көрүүлээх "Боотур Уус" стадион М.Д. Гуляев аатын кыһа ыҥа ситиминэх. Кини спорт министиринэн үлэлии буолан, бу стадион бырайыагар, олоххо киирииитигэр уонна күн бүгүн үлэлии турарыгар киллэрбит кылаата, ытар үлэтэ-хамнаһа улахан. Михаил Дмитриевич Гуляев Чурапчы улууһугар элбэх үлэни-хамнаһы тэрийбит киһи. Холобур быһыытынан этэр буоллахха, Саха сиригэр, чуолаан, тыа сиригэр аан бастаан Россия таһымыгар эппиэттээх физкултуурунай институту астарбыта. Онон биһиги биир дойдулаахтытынан сөрдөөстик киэн туттабыт уонна астынабыт," – диэн эҕэрдэ тылыгар улуус баһылыга А.Т. Ноговицын бэлиэтээтэ.

Михаил Дмитриевич бэйэтин эҕэрдэтигэр маннык этэ: "Республикабыт Ил Дархана Е.А. Борисов салалтатынан уонна кыһамньытынан спорка, физкултуура сайдыытыгар сүүлгэн улахан болҕомто уурулар. Ол курдук анараас бу чэпчэки атлетика көрүҥэ этэр буоллахха, биһиги аан маҥнай сүүрүүнэн дьарыктанар уонна күрэхтэһэр эрэйдэнитинэ 70-80-с сылларга республикаҕа биир дьаҕаны стадион суоҕа. Оттон билигин Саха сиригэр аныгылыы тиһиллээх, айна баран олимпийскай дорожкалаах 4 стадион, ону сэргэ аныгылыы анал маһыыйааллаан тэлгэммит 12 стадион уонна 13 сүүрүү манеһа баар. Билиҥҥи кэмҥэ чэпчэки атлетика сайдан эрэриттэн улаханнык үөрэбит. Олимпийскай чемпионка, сүүрүүкылаабылаш тренерэ М.Д. Пинигина уонна элбэх талааннаах, үтүөлээх тренердэр чэпчэки атлетикаҕа бэлэмниир спортсменнара үгүс күрэхтэһиилэргэ ситиһиилэрдээхтэр. Ол курдук быйыл марафонка Сардаана Трофимовабыт Россия чемпионката буолбутун көрөн, сүрдээҕин сүргэм көтөҕүллэн, үөрэн турабын. 10 көһү сүүрүүгэ Надежда Гоголевабыт Россия чемпионатыгар бастаабытын иһиттигит. Чэпчэки атлетикаҕа оҕолорбут Уһук Илиҥҥэ урут кыайтарар, ырааҕ сылдьар эбит буоллахтарына, билигин элбэх чемпионнардаахпыт, Россияҕа тиийэ миэстэлэһэбит. Онон үөрүүбүйабыт түһүүбүтүнэн уонна дьарыктанар кыах баар буолбутунан тренердэр эрчийэр таһымнара үрдээбитинэн бу спорт көрүҥэр өссө улахан ситиһиилэр кэлиэхтэрэ диэн эрэнэбит. Историяҕа киирдэххэ, 2005 сыллааххха маннык күрэхтэһиини Спиридон Макаров диэн Чурапчы улууһун чиэһин элбэхтэ көмүскээбит сүүрүүкпүт этиитинэн уонна Мугудай нэһилиэгин баһылыга К.И. Пермяков өйөөһүнүнэн аан бастаан тэрийэн туралар. Билигин күрэхтэһии улуус таһымыгар тахсыбытыгар Андрей Тимофеевичка, Степан Анатольевичка, тэрийээччилэргэ дириҥник махтанабын. Күрэх таһыма сылыйа улаатан, кыттааччытын ахсаана элбээн иһэр. Маннык кросс уонна эстафета ыытыллыыта спортсменнарга сүрдээх элбэҕи иҥэрэр онон кыттааччыларга өссө төгүл ситиһиини, кыайыыны-хотууну баҕарабын".

Эстафетаҕа уопсайа аҕыс хамаанда кыттыыны ылла: спортивнай интэринээт оскуола икки хамаандата, И.М. Павлов аатынан Чурапчы орто оскуолата, улуустааҕы гимназия, Мугун-Тыымпыйа, Хатылы орто оскуолата, Мэҥэ-Хаҥалас улууһун Төҥүлү, Тэхтүр, Майа оскуолаларын хамаандалара.

Маны сэргэ, кросс улахан дьоҥҥо уонна бэтэрээннэргэ диэн анаан ыытылынна. РФ сүүрүүгэ спордун маастара, Нам улууһун республикатааҕы оҕо спортивнай оскуолатын тренер-преподавателэ Н.М. Гоголева: "Сүүрүөн баҕалаах оҕо хаһан баҕарар ситиһиилээх буолар, баҕа санаа уонна дорҕообуйа кыайар буоллаҕына, үрдүк таһымна сүүрүөхтэрин сөп. Бэйэм Чурапчы спортивнай оскуолатыгар үөрэнэр эрдэхпинэ, сарсыарда аайы эрдэ турааммын сүүрэрим. Оччолорго стадион диэн суох этэ. Саас ахсын күөл кытыытынан, кыһынын манежка киирэн дьарыктанарым. Бүгүҥҥү күрэхтэһии таһымнаах ыытыллыарыгар, күммүт туран биэрдэ. Онно эбиитин, иитиилээн тахсыбыт оскуолам салалтатыттан соһуччу бэлэх туттуллуттан эмиэ олус үөрдүм. Элбэх хамаанда кэлбит, бука барыларыгар ситиһиилэри баҕарабын,"-диэтэ. Кини балаҕан ыйын 6 күнүгэр ыытыллыбыт Россия чемпионатыгар 10 көстөөх дистанцияҕа кыайыылаахынан буолбута.

БҮДҮРҮЙБЭТ СҮҺҮӨХТЭЭХТЭР ТҮҺҮЛГЭЛЭРИГЭР

Республика биир биллэр хапсаҕайдьыта Айаал Павлов

Улууска спорт сайдыытыгар дьоһун кылаатын киллэрбибит; Чурапчы нэһилиэгин баһылыгынан өр сылларга таһаарыылаахтык үлэлээбит биир дойдулаахпыт; сатабыллаах салайааччы Иван Иванович Оконешников олоҕун орто омурҕанын бэлиэтиир үбүлүөйдээх 50 сааһыгар анаан, кини төрөөбүт үөскээбит нэһилиэгэр Алаҕарга хапсаҕайга республикатааҕы турнир үрдүк таһымнаах ыытылынна.

Күрэхтэһии кылаабынай судьуйатынан Алексей Мостахов үлэлээтэ. Олимпийскай чемпион Павел Пинигин турнир бочуоттаах ыалдьытынан буолла. "Киһи улаханнык сэргэхсийэр күрэхтэһиитэ буолан ааста, республикабыт биллэр-көстөр бөҕөстөрө кэлэн астык киирсиилэри көрдөрдүлэр. Нэһилиэк олохтоохторо да улаханнык сэргэхсийдилэр," – диэн турниры көрбүт дьон санааларын этэллэр. Күрэхтэһээччилэр икки ыйааһыҥҥа түһүннүлэр. Онуоха түмүк маннык буолла.

70 киилэҕэ диэри ыйааһыннаахтарга:

1-кы миэстэ – Айаал Анисимов;

2-с миэстэ – Айаал Павлов;

3-с миэстэ – Сергей Бурнашев.

70 киилэттэн үөһэ:

1-кы миэстэ –Александр Оконешников;

2-с миэстэ – Дмитрий Шадрин;

3-с миэстэ – Дмитрий Рахлеев.

Кыайыылаахтарга уонна миэстэлэспит бары хапсаҕайдьыттарга сонун иһэнэ бочуум бириистэр туттарылынныылар. Ол курдук бастаабыттарга убаһа, иккис миэстэни ылбыттарга борооску, үһүс миэстэҕэ тиксибиттэргэ бараан туттарылынна.

НЬУРГУН ДАВЫДОВ КЭРИЭҺИГЭР ТУРНИР

Балаҕан ыйын 18 күнүгэр, ЧГФКСИ-уи спортивнай саалатыгар, Россия спордун маастара Ньургун Егорович Давыдов сырдык аатыгар ыччаттар ортолоругар көҥүл тустууга III-с республикатааҕы күрэхтэһии буолан ааста.

Уопсайа 91 бөҕөс, 11 хамаанда кыттына. Ол курдук Роман Дмитриев аатынан Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище, М.К. Аммосов аатынан Хотугулуу илин федеральнай университет, Дьокуускайдааҕы тыа хаһаайыстыбатын академията, Чурапчытааҕы государственнай физкултуура уонна спорт института, Д.П. Коркин аатынан Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир Чурапчытааҕы республикатааҕы спортивнай орто интэринээт-оскуола хамаандалара күүс көрүстүлэр.

Күрэхтэһиини Ньургун тапталлаах төрөппүттэрэ – ийэтэ, Россия уопсай үөрэхтээһинин бочуоттаах үлэһитэ, Д.П. Коркин аатынан Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир Чурапчытааҕы республиканскай спортивнай орто интэринээт-оскуола, үөрэх чаастыгар солбуйааччы Надежда Константиновна уонна аҕата "Гражданскай килбиэн" бэлиэ хаһаайына, улуус үөрэҕин үлэһиттэрин профсоюзнай комитетын салайааччыта Егор Иннокентьевич Давыдовтар үһүс төгүлүн күүс-көмө, тирэх буолан тэрийэн ыыттылар.

Тустуу үөрүүлээх аһыллыытыгар Д.П. Коркин аатынан Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир Чурапчытааҕы республиканскай спортивнай орто интэринээт-оскуола директора Н.Н. Гуляев, Чурапчы улууһун баһылыгын социальнай боппуруостарга солбуйааччы О.Ф. Петрова, Томпо улууһун баһылыга А.Н. Андреев, ыытыллар турнир кылаабынай судьуйата, Сэбиэскэй Сойуус спордун маастара, Украина сэттэ төгүллээх чемпиона М.В. Ноговицын муспубут бары спортсменнары эҕэрдэлээтилэр. Итини сэргэ, Ньургун Давыдов биирgэ үөрэммит доҕоттор, кылааһын иитээччитэ, СР үөрэҕириитин туйгуна Л.М. Винокурова эмиэ эҕэрдэ тылларын анаатылар.

Республикабыт үгүһэ иһэр кэскиллээх бөҕөстөрө бэрт тыыраһыннаах, эрэ күүрүүлээх тустууну көрдөрдүлэр. Бэлиэтээн эттэххэ, судьуйалар састаап олус күүскэ үлэлээтэ. Күрэхтэһии барыта кэмиттэн-кэмигэр, ыһаабакка-кэтэҕэххэ, биир тэтиминэн ыытылынна. Сэттэ ыйааһын кииритэ түмүгэ маннык буолла:

46 киилэҕэ барыта 10 бөҕөс кыттыны:

I-кы миэстэ – Константин Капрынов (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата);

II-с миэстэ – Николай Сивцев (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата);

III-с миэстэ – Прокопий Ефимов (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище).

50 киилэҕэ (9 бөҕөс):

I-кы миэстэ – Быйаман Яковлев (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата);

II-с миэстэ – Дьулустаан Федотов (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата);

III-с миэстэ – Павел Архипов (ХИФУ).

55 киилэҕэ (17 бөҕөс):

I-кы миэстэ – Георгий Окороков (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище);

II-с миэстэ – Вилюян Иванов (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата);

III-с миэстэ – Максим Заморщиков (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище).

60 киилэҕэ (Ньургун Давыдов тустубут ыйааһына – 25 бөҕөс кыттыыны ылла):

I-кы миэстэ – Федор Постников (Чурапчытааҕы физкултуура уонна спорт института);

II-с миэстэ – Виталий Эпек (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище);

III-с миэстэ – Роберт Оконешников (Чурапчытааҕы физкултуура уонна спорт института).

66 киилэҕэ (13 бөҕөс):

I-кы миэстэ – Семен Владимиров (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище);

II-с миэстэ – Алексей Захаров (Чурапчытааҕы физкултуура уонна спорт института);

III-с миэстэ – Эрхаан Соркомов (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище).

74 киилэҕэ (7 бөҕөс):

I-с миэстэ – Дьулустаан Сивцев (Чурапчытааҕы физкултуура уонна спорт института);

II-с миэстэ – Семен Корякин (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище);

III-с миэстэ – Афанасий Афанасьев (Чурапчытааҕы физкултуура уонна спорт института).

84 киилэҕэ (6 бөҕөс):

I-кы миэстэ – Максим Толмачев (Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище);

II-с миэстэ – Александр Жендринскэй (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата);

III миэстэ – Семен Аммосов (Чурапчытааҕы оҕо спортивнай оскуолата).

Кыайыылаахтар сыаналаах бириистэринэн, грамоталарынан, мэтээллэринэн, кубогунан наҕараадаланнылар. Ньургун Давыдов биирgэ

үөрэммит доҕотторосүрүн спонсордарынан буоллулар. Түмүккэ, 70 киилэҕэ диэри ыйааһыннаах уолаттарга хапсаҕайга мунуутуур кыайыылааҕы быһаардылар. Онуоха утарсааччыларын барыларын бүдүрүтэн, Дьокуускай куорат Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир училище иитиллээччитэ Виталий Эпек мунуутуур кыайыылааҕынан буолла уонна Давыдовтар дьиэ кэргэттэрин аатарыттан 50.000 солкуобайынан наҕараадаланна. Маны таһы Д.П. Коркин аатынан Олимпийскай эрэллэри бэлэмниир Чурапчытааҕы республиканскай спортивнай орто интэринээт-оскуола тустууга тренеригэр И.С. Посельскайга (үрүкку сылларга Ньургун Давыдов личнэй тренерэ), күүстээх бөҕөстөрү иитэн таһаарарын иһин автомат сааны бэлэх уунnулар. Күрэхтэһиитэ сүрүн спонсордарынан буолбут Чурапчы, Томпо улуустарын дьаһалталарыгар, тэрилтэлэрэ, Ньургун үөрэммит оскуолатыгар, институтугар, урбааннньыттарга, биирgэ үөрэммит оҕолоругар, түөлбэтин ыччаттарыгар, тустууга аҕыспыт доҕотторугар, күүс-көмө буолбут дьоннорго, төрөппүттэрин кытары биирgэ үөрэммит аҕастарыгар, айманнарыгар – бука барыларыгар Давыдовтар дьиэ кэргэттэрэ уонна турнир тэрийээччилэрэ дириҥ махталларын тиэрдэллэр. Дьолу-соргуну баҕараллар. Улууспут олохтоохторо, Ньургун Давыдов сурунан хаалларбыт, олоҕун тиһэх күннэригэр диэри тирэх оностубут тыллара барыбытыгар суолдьут сулус буола турдуннар!

Эдэр ыччат!
Саабыт сирин харыстыыаҕа,
Дойдубут түһүгэр үлэлиэххэ,
Историябытын умнуллуохха,
Ииэҕибитин ытыктыахха,
Бэйэ-бэйэни өйөһүөххэ,
Чэл олохтоох буолуохха!

Сыһыарыыны бэлэмнээтэ С.ЖЕНДРИНСКЭЙ

Трибуна специалиста

БАНКРОТСТВО ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ

мои документы

С 1 июля 2015 г. вступил в силу Федеральный закон от 29 декабря 2014 г. N 476-ФЗ «О внесении изменений в Федеральный закон «О несостоятельности (банкротстве)» и отдельные законодательные акты Российской Федерации в части регулирования реабилитационных процедур, применяемых в отношении гражданина-должника», который вводит в действие нормы, касающиеся института банкротства должников - физических лиц. Документ направлен на то, чтобы граждане, оказавшиеся в сложном положении, и их кредиторы могли найти обоюдно выгодный и цивилизованный способ решения проблемы. В результате у граждан, появилась возможность избавиться от долгов.

Банкротство физических лиц (граждан) регулируется Федеральным законом от 26.10.2002 г. № 127-ФЗ «О несостоятельности (банкротстве)». Согласно этому закону гражданин вправе обратиться в суд в случае предвидения банкротства, т.е. при наличии обстоятельств, очевидно свидетельствующих о том, что он не в состоянии исполнить денежные обязательства или (и) обязанность по уплате обязательных платежей в установленный срок и при этом отвечает признакам неплатежеспособности или (и) признакам недостаточности имущества.

Для запуска процедуры банкротства минимальное требование к должнику (или совокупность требований) должно составлять не менее 500 тыс. руб., которые просрочены на 3 месяца.

Дела о банкротстве граждан разрешаются в судах общей юрисдикции (районных, городских) по месту их жительства. К заявлению о признании гражданина банкротом необходимо приложить ряд документов, которые свидетельствуют о наличии долга, о размере доходов должника, детализированный перечень принадлежащего ему имущества, список кредиторов и т.д. Кроме того, потребуется представить и документы о сделках стоимостью от 300 тыс. руб., которые были проведены до подачи заявления о банкротстве, а также свидетельство о расторжении брака в случае, если должник расторгнул брак в течение трех лет.

Признаки неплатежеспособности

Обязательным условием признания заявления о банкротстве физлица обоснованным является доказанность его неплатежеспособности. При этом гражданин предполагается неплатежеспособным при условии, что имеет место хотя бы одно из следующих обстоятельств:

- гражданин прекратил расчеты с кредиторами, то есть перестал исполнять денежные обязательства и (или) обязанность по уплате обязательных платежей, срок исполнения которых наступил;

- более чем 10 процентов совокупного размера денежных обязательств и (или) обязанности по уплате обязательных платежей, которые имеются у гражданина и срок исполнения которых наступил, не исполнены им в течение более чем одного месяца со дня, когда такие обязательства и (или) обязанность должны быть исполнены;

- размер задолженности гражданина превышает стоимость его имущества, в том числе права требования;

- наличие постановления об окончании исполнительного производства в связи с тем, что у гражданина отсутствует имущество, на которое может быть обращено взыскание.

Реструктуризация долгов

После того как суд признает заявление о признании гражданина банкротом обоснованным, вводится процедура реструктуризации долгов гражданина в целях восстановления его платежеспособности и погашения задолженности перед кредиторами. Последствия этого могут быть следующими:

1) вводится мораторий на удовлетворение требований кредиторов по денежным обязательствам, об уплате обязательных платежей;

2) требования кредиторов по денежным обязательствам и требования о признании недействительными сделок и о применении последствий недействительности сделок могут быть предъявлены только в рамках дела о банкротстве гражданина;

3) прекращается начисление неустоек (штрафов, пеней) и иных финансовых санкций, а также процентов по всем обязательствам гражданина, за исключением текущих платежей;

4) приостанавливается исполнение исполнительных документов по имущественным взысканиям с гражданина. Исключение составляют исполнительные документы о возмещении вреда, причиненного жизни или здоровью, а также некоторые случаи, связанные с обязательствами, обеспеченными ипотекой и т.д.

Кроме того, в ходе реструктуризации долгов гражданина он может совершать определенный круг сделок только с согласия финансового управляющего(например, сделки по покупке или отчуждению имущества стоимостью более 50 тыс. руб., недвижимости, ценных бумаг, автомобилей и т.п.). Таким же согласием нужно заручиться при получении или выдаче займов (кредитов), при выдаче поручительств и гарантий, при передаче имущества в залог и т.д. При этом все спорные вопросы должны разрешаться в суде.

Реализация имущества

В том случае, если в установленный срок план реструктуризации долгов так и не поступит к финансовому управляющему, на рассмотрение собрания кредиторов будет вынесено предложение о признании гражданина банкротом и введении реализации имущества гражданина.

Требования кредиторов гражданина, признанного банкротом, удовлетворяются за счет всего имущества должника, в том числе его доли в общем имуществе кроме имущества, на которое не может быть обращено взыскание согласно гражданскому процессуальному законодательству. В первую очередь речь идет о жилом помещении (доли в нем), если для должника и членов его семьи оно является единственным, но это не касается жилья, которое является предметом ипотеки и на него в соответствии с законодательством об ипотеке может быть обращено взыскание. Жилое помещение, которое взято по ипотечной программе, в рамках "банкротного" производства может быть реализовано, даже если оно у должника единственное.

Последствия признания гражданина банкротом

Последствием является освобождение должника от исполнения обязательств, но со следующими условиями:

1) в течение пяти лет с даты признания банкротом гражданин не вправе брать кредиты, не указав о своем банкротстве;

2) в течение пяти лет гражданин не может повторно заявлять о своем банкротстве;

3) в течение трех лет с даты признания гражданина банкротом он не вправе занимать должности в органах управления юридического лица, иным образом участвовать в управлении компанией.

Мировое соглашение

Кредиторы или уполномоченные органы и должник вправе в любое время заключить мировое соглашение. Заключение мирового соглашения является основанием для прекращения производства по делу о банкротстве гражданина. Мировое соглашение утверждается судом, после чего гражданин или участвующее в мировом соглашении третье лицо приступает к погашению задолженности перед кредиторами.

К. И. ФИЛИППОВ,
Юрисконсульт ГАУ «МФЦ РС (Я)».

Спорт

МААССАБАЙ СҮҮРҮҮГЭ ТАҔЫСТЫЛАР

Сылын лайы ыытыллар Бүтүн Россиятааҕы "Кросс нааций" хамсааһын чэрчитинэн, улуустутуар сүүрүү күүс бэрт тэрээһиннээхтик ыытылынна.

Тоһо да күһүннү хахсаат тымныы күн турдар, Чурапчы киһигэр Почта томороутан "Боотур Уус" стадионна диэри икки биэрэстэлээх дистанцияҕа маассабай сүүрүү буолла. Республика үрдүнэн, бэраллаан ааҕылынан, 75662 киһи сүүрбүт эбит буоллаҕына, биһиги улууска 1247 киһи кыттыыны ылла. Оҕолорго уонна улахан дьоҥҥо сүүрүү хас да түһүмэҕинэн буолла.Манна улууспут бары үөрэҕин тэрилтэлэрэ, улуус дьаһалтата, урбаанньыттар, салайааччылар, о.д.а.араас эйгэ үлэһиттэрэ – кэхтээх кыттыыны ылбыттарын бэлиэтиир тоҕоостоох.

Семен ЖЕНДРИНСКЭЙ.

Болугур нэһилиэгин олохтооҕо, күндү ийэбит; эбээбит; хос эбээбит; Герой-ийэ, үлэ, тыыл бэтэрээнэ **ИННОКЕНТЬЕВА Агафья Егоровна** бу дьыл балаҕан ыйын 18 күнүгэр 82 сааһыгар мараххан ыарыыттан олохтон туораабытын аймахтарыгар, табаарыстарыгар курутуйан туран иһитиннэрэбит.

Оҕолоро, кийииттэрэ, күтүөттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Кутурҕаннарын тэрдэлэр:

- Күндү эһиийдэрэ Иннокентьева Агафья Егоровна олохтон туораабытынан оҕолоругар, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр биирэ тэрээбут балтылара Нюрбина Егоровна, Фекла Степановна, Мария Степановна, Марфа Степановна уонна кинилэр дьиэ кэргэттэрэ.

- Тапталлаах ийэтэ Иннокентьева Агафья Егоровна олохтон туораабытынан биирэ үөрэммит дьүөгэлэригэр Агафья Самсоновнаҕа биирэ үөрэммит доҕотторо.

Чурапчы нэһилиэгин олохтооҕо, тапталлаах аҕата, тутуу, үлэ бэтэрээнэ **КАРТУЗОВ Василий Васильевич** уһун ыарахан ыарыыттан олохтон туораабытынан кыыһыгар, дьүөгэбиллигэр, балтыбар, Туйааҕа, ийэтигэр, убайдарыгар дириҥ кутурҕаммытын тиэрдэбит.

Дьүөгэлэрэ, Маша, Лия, Наташа, эһиийэ Сардаана уонна кинилэр дьиэ кэргэттэрэ.

Кутурҕаннарын тиэрдэллэр:

– Тапталлаах кэргэнэ, аҕалара, бырааттара, аймахтара бырааттара Картузов Василий Васильевич олохтон туораабытынан кэргэнигэр Марияҕа, оҕолоругар, эһиийигэр Татьяна Андреевна Картузоваҕа, аймахтарыгар, чугас дьонноругар күтүөтэ Михаил, аймаҕа Афанасий Старостиннар дьиэ кэргэттэрэ.

Кылаабынай редактор – А.А. ЗАХАРОВ.
Эппиэтинэр сэкиритээр, сурук отдела – А.Н. ЗАХАРОВА.
Экономика, спорт, тыа хаһаайыстыбатын отдела – А.М. СЛЕПЦОВ.
Корреспондент – С.А. ЖЕНДРИНСКЭЙ.
Таһаарыы – Н.Д. БУРЦЕВА.
Бэчээттээччи – С.А. ПАВЛОВ.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, Чурапчы улууһун "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук автономнай учреждение. Российскай Федерация Роскомнадзор СР управлениетыгар 2012 с. кулун тутар 15 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ – ПИ №14-0238.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Телефоннарбыт: редактор – 41-332, отделлар – 41-285, 41-358. E-mail: sanaoloh@mail.ru, сайт: sanaoloh.ru

Бэчээккэ сакаас: № 96 (11108) Кээмэйэ: 1 бэч. лиис Тираж 1200. Хаһыат сыаната: 10 солк.

Саҥа олох

Автор суруйар этиитин сана редакция санаатын кытта сөп түбэспэт буолуон сөп. Суруйааччылар чахчылар кырдьыктарыгар эппиэтинэстээхтэр.

Хаһыат бэчээккэ бэриллэр графига: 16 ч 00 м. Бэчээккэ бэриллиннэ: 16 ч 00 м. "Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһукка 21.09.2015 с. офсетка бэчээттэннэ. Аадырыһа: 678670, Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а". Индекс: 54907. Хаһыат нэдиэлэҕэ устэ: оптуорунньукка, чэппиэргэ уонна субуотаҕа тахсар.